

- عنوان و نام پدیدآور : شجره‌الأتراک: (گزیده تاریخ الوس اربعه چنگیزی) // از مؤلفی ناشناخته؛ مقدمه، تصحیح و تعلیقات حامد عباسی؛ ترجمه گزیده مقدمه به انگلیسی مصطفی امیری.
- مشخصات نشر : تهران: مؤسسه پژوهشی میراث مکتوب، ۱۴۰۳.
- مشخصات ظاهری : یکصد و بیست و دو، ۵۳۸، 9 ص.
- فروست : میراث مکتوب؛ ۳۹۵، تاریخ و جغرافیا؛ ۵۷.
- شابک : 978-600-203-279-9
- وضعیت فهرست‌نویسی : فیپا
- یادداشت : کتاب حاضر برگزیده و اقتباسی از کتاب «مختصر تاریخ الوس اربعه» تألیف الخ بیگ است که توسط نویسندگانی نامعلوم نوشته شده است.
- یادداشت : کتابنامه: ص. [۵۳۳] - ۵۳۸؛ همچنین به صورت زیر نویس.
- یادداشت : نمایه.
- عنوان دیگر : گزیده تاریخ الوس اربعه چنگیزی.
- موضوع : الخ بیگ، شاه ایران، ۷۹۶ - ۸۵۳ ق. الوس اربعه چنگیزی - اقتباس‌ها مغولان - شاهان و فرمانروایان - سرگذشتنامه.
Mongols - kings and rulers - Biography
نثر فارسی - قرن ۹ ق.
Persian prose literature - 15th century
مغولان - تاریخ
Mongols - History
- موضوع : ایران - تاریخ - مغول و ایلخانان، ۶۱۶ - ۷۵۶ ق.
Iran - History - Mongols and khanids, 1219-1355
ایران - تاریخ - تیموریان، ۷۷۱ - ۹۱۱ ق.
Iran - History - Timurids, 1370-1505
- شناسه افزوده : عباسی، حامد، ۱۳۶۹ - ، مقدمه‌نویس، مصحح
- شناسه افزوده : امیری، مصطفی، ۱۳۴۹ - ، مترجم
- شناسه افزوده : مؤسسه پژوهشی میراث مکتوب
- رده‌بندی کنگره : DSR ۹۵۲
- رده‌بندی دیویی : ۹۵۵/۰۶۲
- شماره کتابشناسی ملی : ۹۶۴۴۷۴۶
- اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیپا

شجرۃ الأثرک

(کمزیدۃ تاریخ الوس العربیہ چنکیزی)

از مؤلفی ناشناختہ

(تألیف حدود ۹۸۰-۱۰۰۰ق)

تصحیح و تعلیقات
مقدمہ،

حامد عباسی

شجرة الأتراک

گزیده تاریخ الوس اربعه چنگیزی

از مؤلفی ناشناخته (تألیف حدود ۹۸۰ - ۱۰۰۰ ق)

مقدمه، تصحیح و تعلیقات: حامد عباسی

ناشر: میراث مکتوب

مدیر تولید: محمد باهر

ترجمه گزیده مقدمه به انگلیسی: مصطفی امیری

مدیر فنی و امور چاپ: حسین شاملوفرد

صفحه آرا: رضا سلگی

چاپ اول: ۱۴۰۳

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

بها: ۵۸۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹ - ۲۷۹ - ۲۰۳ - ۶۰۰ - ۹۷۸

چاپ (دیجیتال): میراث

همه حقوق متعلق به ناشر و محفوظ است
نشر الکترونیکی اثر بدون کسب اجازه کتبی از ناشر ممنوع است

نشانی ناشر: تهران، ش. پ: ۱۳۱۵۶۹۳۵۱۹

تلفن: ۶۶۴۹۰۶۱۲، دورنگار: ۶۶۴۰۶۲۵۸

E-mail: tolid@MirasMaktoob.ir

<http://www.MirasMaktoob.ir>

این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شده است

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دریابی از فرهنگ پربایه اسلام و ایران در بخش‌های خطی موج می‌زند. این نسخه با درحقیقت، کارنامه دانشمندان و نوابغ بزرگ و هویت نامه ما ایرانیان است. برعمده بهر نعلی است که این میراث پراج را پاس دارد و برای شناخت تاریخ و فرهنگ و ادب و سوابق علمی خود به احیا و بازسازی آن اهتمام ورزد.

با همه کوشش‌هایی که در سال‌های اخیر برای شناسایی این ذخایر مکتوب و تحقیق و تبیع در آنها انجام گرفته و صد کتاب و رساله ارزشمند انتشار یافته هنوز کار ناکرده بسیار است. هزاران کتاب و رساله خطی موجود در کتابخانه‌های داخل و خارج کشور شناسانده و منتشر نشده است. بسیاری از متون نیز، اگرچه بارها به طبع رسیده، منطبق بر روش علمی نیست و تحقیق تصحیح مجدد نیاز دارد. ایاد نشر کتاب و رساله‌های خطی و طیفه‌ای است بر دوش محققان و مؤسسات فرهنگی، مرکز پژوهشی میراث مکتوب در راستای این هدف در سال ۱۳۷۲ بنیاد نهاده شد تا با حمایت از کوشش‌های محققان و مصححان، و با مشارکت ناشران، مؤسسات علمی، اشخاص فرهنگی و علاقه‌مندان به دانش و فرهنگ سهمی در نشر میراث مکتوب داشته باشد. مجموعه‌ای ارزشمند از متون و منابع تحقیق به جامعه فرهنگی ایران اسلامی تقدیم دارد.

اکسپ ایرانی
دیرعال مؤسسه پژوهشی میراث مکتوب

با احترام تقدیم می‌شود به:

دکتر زهرا ریاحی‌زمین و پاک‌روان دکتر اکبر نحوی

استادان دانشمند و ارجمند دانشگاه شیراز

فهرست مطالب

پیش‌گفتار.....	نوزده
فهرست نشانه‌های اختصاری.....	بیست و یک
مقدمه.....	بیست و سه
بررسی کتاب شجرة الأتراک.....	بیست و سه
الغیبیک و جریانات سیاسی، فرهنگی و علمی زمان وی.....	بیست و سه
نویسنده شجرة الأتراک.....	بیست و شش
مذهب نویسنده.....	سی و دو
موطن نویسنده.....	سی و چهار
سال نگارش شجرة الأتراک.....	سی و پنج
معرفی نسخ.....	سی و شش
ضرورت تصحیح شجرة الأتراک.....	چهل و یک
نام ایران در شجرة الأتراک.....	چهل و سه
نکاتی درباره تصحیح کتاب.....	چهل و چهار
خصایص کتاب شجرة الأتراک.....	چهل و شش
ویژگی‌های مرتبط با نسخ موجود.....	چهل و هفت
شیوه استفاده نویسنده از منابع.....	پنجاه و شش
جنبه‌های ادبی کتاب.....	پنجاه و نه

سرایندگان اشعار.....	شصت و سه
نواقص قوافی.....	هفتاد و چهار
الحاقی یا خطای نویسنده؟.....	هفتاد و پنج
منابع نویسنده.....	هفتاد و شش
تواریخ هجری قمری و ترکی مغولی.....	هشتاد و نه
مرور و نقدی بر تحقیقات گذشته پیرامون شجرة الأتراك.....	نود و چهار
بحثی پیرامون شجرة الأتراك نویسی.....	نود و نه
نمودارهای درختی از خاندان‌هایی که در کتاب ذکر ایشان آمده.....	یکصد و هفت
شجرة الأتراك (گزیده تاریخ الوس اربعة چنگیزی).....	
ذکر شیث.....	۱۲
[ذکر] انوش.....	۱۳
ذکر قینان.....	۱۳
ذکر مهلائیل.....	۱۴
ذکر بُرد.....	۱۴
ذکر اخنوخ.....	۱۴
[ذکر] مُتوشلُخ.....	۱۶
[ذکر] لمک.....	۱۶
ذکر نوح.....	۱۸
ذکر سام.....	۲۳
[ذکر ارفخشذ بن سام].....	۲۳
[ذکر علیم بن سام].....	۲۴
[ذکر کیومرث بن سام].....	۲۴
[ذکر نورد بن سام].....	۲۴
[ذکر ارم بن سام].....	۲۴
[ذکر اسود بن سام].....	۲۵
[ذکر تورج بن سام].....	۲۵
[ذکر لاود بن سام].....	۲۵

۲۵	ذکر حام بن نوح
۲۶	ذکر یافث بن نوح
۳۰	ذکر سلطنت ترک بن یافث
۳۱	[ذکر خزر بن یافث]
۳۱	[ذکر سقلاب بن یافث]
۳۲	[ذکر روس بن یافث]
۳۲	[ذکر منسک بن یافث]
۳۳	[ذکر چین بن یافث]
۳۳	[ذکر ماچین بن چین بن یافث]
۳۳	[ذکر کماری بن یافث]
۳۴	[ذکر کیمپال بن یافث]
۳۴	[ذکر مازج بن یافث]
۳۵	ذکر ابلچه خان
۳۵	ذکر دیبادقوی خان
۳۵	ذکر کیوک خان
۳۶	ذکر المچنه خان
۳۶	ذکر طبقه تاتار
۳۷	ذکر طبقه مغول
۳۷	ذکر پادشاهی مغول خان
۳۸	ذکر پادشاهی قراخان
۴۳	ذکر پادشاهی اغوزخان
۴۸	ذکر لقب نهادن اغوزخان اقوام ترک را
۴۸	[ذکر قوم ایغور]
۴۹	[ذکر قوم قانکلی]
۴۹	[ذکر قوم قبچاق]
۵۰	[ذکر قوم قارلق]
۵۰	[ذکر قوم خلیج]

- ۵۱ [ذکر قوم چپوغان].
- ۵۱ ذکر مراجعت اغوزخان از دیار عرب و ایران به تختگاه توران.
- ۵۲ ذکر تعیین نمودن اورون بر پسران خود اغوزخان.
- ۵۳ ذکر پادشاهی کن خان.
- ۵۵ ذکر پادشاهی آی خان.
- ۵۶ ذکر پادشاهی یولدوزخان.
- ۵۶ ذکر پادشاهی منکلی خان.
- ۵۷ ذکر پادشاهی تینکزخان.
- ۵۷ ذکر پادشاهی ایلخان.
- ۵۸ ذکر نبرد تور بن فریدون با ایلخان.
- ۵۹ ذکر بیان اجداد سلاطین آل عثمان.
- ۶۰ ذکر بیرون آمدن قوم قیبات و درلکین از کوه ارکنه قون.
- ۶۱ ذکر داستان یلدوز خان.
- ۶۲ ذکر ظهور دولت بوزنجر خان.
- ۶۴ [ذکر تولد نمودن سه پسر به یک شکم آلتانقوا را بی شوهر].
- ۶۹ ذکر سلطنت بوزنجر قآن.
- ۷۱ ذکر پادشاهی بوقاخان.
- ۷۱ ذکر پادشاهی دوتمین خان.
- ۷۲ ذکر جنگ قوم جلایر.
- ۷۶ ذکر پادشاهی قایدوخان.
- ۷۷ ذکر پادشاهی بایسنغر خان.
- ۷۷ ذکر پادشاهی تومنه خان.
- ۷۸ ذکر خواب دیدن قاجولی و تعبیر کردن تومنه خان.
- ۷۹ ذکر پادشاهی قبل خان.
- ۸۱ ذکر بازگشتن قبل خان و فرستادن آلتان ایلچی از عقب وی.
- ۸۲ ذکر پادشاهی قویلای خان.
- ۸۴ ذکر پادشاهی بورتای بهادر.

۸۴	ذکر پادشاهی یسوکای بهادر
۸۵	ذکر ولادت صاحبقران اعظم تموچین قآن معظم
۸۷	ذکر وفات یسوکای بهادر
۸۹	ذکر عهد کردن اقوام به جنگ آونک خان
۸۹	ذکر جادو کردن دشمنان بر آونک خان و تموچین
۹۰	[ذکر] بدگویی کردن جاموقه به قصد تموچین، بر شنکون
۹۲	ذکر نبرد صاحبقران اعظم تموچین قآن معظم با آونک پادشاه کرایت
۹۳	ذکر سیورغامشی کردن و تعیین مناصب نمودن تموچین قآن
۹۵	ذکر ایلچی فرستادن تموچین قآن معظم به آونک خان
۹۸	ذکر جلوس تموچین قآن معظم
۹۸	ذکر مخاصمه نایمانک خان پادشاه نایمان با تموچین قآن معظم
۱۰۰	ذکر جنگ کردن تموچین قآن معظم با نایمان خان
۱۰۷	ذکر محاربه تموچین قآن معظم به همراهی توقتابیکی
۱۰۹	ذکر قرتلای تموچین قآن معظم و لقب چنگیزخانی یافتن
۱۱۳	ذکر لشکرکشیدن چنگیزخان معظم بر سر بویروق خان
۱۱۴	گفتار در توجه نمودن چنگیزخان معظم بر سر توقتابیکی
۱۲۳	ذکر توجه نمودن چنگیزخان معظم به استیصال آلتان خان
۱۲۸	ذکر بیان خواتین و فرزندان چنگیزخان معظم
۱۳۰	ذکر و بیان بنای رسوم بر قبایل مغول و یاسای چنگیز خان معظم
۱۳۳	ذکر داستان کورخان
۱۳۷	ذکر توجه سلطان محمد خوارزمشاه به جانب کورخان
۱۳۹	ذکر توجه نمودن سلطان محمد خوارزمشاه به طرف جندوم
۱۴۰	ذکر لشکر کشیدن سلطان محمد خوارزمشاه به محاربه قراخطای
۱۴۲	ذکر پادشاهی کوشلک خان
۱۴۵	ذکر ظهور خروج اوراز قانکلی
۱۴۶	ذکر بواعث توجه چنگیزخان معظم به صوب ممالک ایران
۱۵۰	ذکر صادرات افعال ناپسندیده مُلک سلطان محمد خوارزمشاه

۱۵۴ تتمه قصه کوشک خان
۱۵۶ ذکر آگاهی یافتن سلطان محمد خوارزم‌شاه از توجه چنگیزخان معظم
۱۵۷ داستان جنگ سلطان محمد خوارزم‌شاه با جماعت مغول
۱۵۹ ذکر تهیه اسباب مقابله و مقاتله نمودن چنگیزخان معظم با سلطان محمد خوارزم‌شاه
۱۶۳ ذکر [و] بیان توجه چنگیزخان معظم به ملک ایران
۱۶۵ ذکر رفتن چنگیزخان معظم به صوب قبه الإسلام بخارا
۱۶۸ تتمه محاصره داستان اترار
۱۶۹ اما تتمه داستان واقعه جند
۱۷۰ تتمه داستان الاق نویان و واقعه فناکت و خجند
۱۷۴ ذکر توجه چنگیزخان معظم به جانب سمرقند
۱۷۷ ذکر لشکر فرستادن چنگیزخان معظم به طرف ایران
۱۸۵ ذکر فرستادن چنگیزخان معظم جوجی خان و چغتای خان و اوکتای خان به خوارزم
۱۸۷ ذکر توجه چنگیزخان معظم به جانب مدینه الرجال ترمذ
۱۹۰ ذکر عبور چنگیزخان معظم از جیحون و فرستادن تولی خان به جانب مرو
۱۹۲ ذکر رفتن هلاکوخان بر سر سلطان رکن الدین
 ذکر فرستادن چنگیزخان معظم تولی خان و تغاچارنویان گورکان را برای تسخیر ممالک
۱۹۳ خراسان
۱۹۴ تتمه داستان جوجی خان و چغتای خان و اوکتای خان
۲۰۰ تتمه داستان تولی خان و تغاچارگورکان با جمعی از امرا
۲۰۶ ذکر عزیمت تولی خان به صوب دارالسلطنه هرات
۲۱۱ ذکر احوال سلطان جلال‌الدین خوارزم‌شاه با لشکر چنگیزخان معظم
۲۱۶ گفتار در توجه چنگیزخان معظم به حرب سلطان جلال‌الدین خوارزم‌شاه
۲۲۲ ذکر داستان فرستادن دُورمن نخشبی و بلا تومان به صوب ممالک هند و سند
 ذکر داستان وقایع سلطان جلال‌الدین بعد از شکست لشکر و نهضت نمودن به سمت
۲۲۴ عراق
 ذکر داستان مشورت کردن چنگیزخان معظم در باب مراجعت به صوب مملکت
۲۳۰ ترکستان

۲۳۲ [ذکر] مراجعت چنگیزخان معظم به جانب توران زمین
۲۳۵ تتمه داستان جبه نویمان و سویدای بهادر
۲۳۸ ذکر خبر یافتن چنگیزخان معظم از مخالفت شیدرقون
۲۴۱ ذکر روان شدن چنگیزخان معظم بعد از انهزام شیدرقون به طرف خورجه و یکناس
۲۴۲ ذکر وصیت کردن چنگیزخان معظم فرزندان و قراچارنویمان را
۲۴۷ ذکر اسامی پادشاهانی که در الغ یورت در مسند خانی نشسته اند
۲۴۷ ذکر پادشاهی اوکتای قآن بن چنگیزخان
 گفتار در ذکر لشکر کشیدن اوکتای قآن و چغتای خان و تولی خان به طرف ممالک
۲۵۳ خطای
۲۵۵ ذکر پادشاهی کیوک خان بن اوکتای قآن
۲۵۶ ذکر پادشاهی منکوقآن بن تولی خان بن چنگیزخان
۲۵۷ ذکر رفتن هلاکوخان به امر برادر خود منکوقآن برای ضبط و نسق ممالک ایران
۲۵۹ ذکر پادشاهی قویلای قآن بن تولی خان
۲۶۱ ذکر پادشاهی تیمورقآن بن جمکیم بن قویلای قآن
۲۶۱ ذکر پادشاهی آید بن مقلا بن قویلای قآن
۲۶۱ ذکر پادشاهی قیلای قآن بن برلای بن جمکیم بن قویلای قآن
۲۶۲ ذکر پادشاهی قوشبلای قآن بن جنسک بن ترمه بن جمکیم بن قویلای قآن
۲۶۲ ذکر پادشاهی توقتای قآن بن قوشبلای قآن
۲۶۲ ذکر پادشاهی برای قآن بن تولک
۲۶۲ ذکر پادشاهی انوشیروان بن دارا قآن
۲۶۲ ذکر پادشاهی وقوتیمور قآن
۲۶۳ ذکر پادشاهی یسوردار قآن
۲۶۳ ذکر پادشاهی انیکه قآن بن یسوردار قآن
۲۶۳ ذکر پادشاهی النک قآن
۲۶۳ ذکر پادشاهی توران تیمور قآن
۲۶۳ ذکر پادشاهی اکتیمور قآن بن بنیه بن قراق اغل بن اوکتای قآن بن چنگیزخان
۲۶۴ ذکر پادشاهی ایلچی تیمورقآن

- ۲۶۴ ذکر پادشاهی تابزی قآن
- ۲۶۴ ذکر پادشاهی اوردای قآن بن ملکتیمورخان
- ۲۶۵ ذکر پادشاهی اُدای قآن بن اکتیمور قآن بن بنیه
- ۲۶۵ ذکر اسامی خانانی که در دشت قبیچاق پادشاهی کرده‌اند
- ۲۶۵ ذکر پادشاهی جوجی خان بن چنگیزخان
- ۲۶۹ ذکر پادشاهی باتوی خان بن جوجی خان
- ۲۷۱ ذکر پادشاهی برکه خان بن جوجی خان
- ۲۷۲ ذکر پادشاهی صاین خان
- ۲۷۳ ذکر پادشاهی مونکاتیمورخان بن طوغان بن باتوی خان
- ۲۷۳ ذکر پادشاهی بسومنکا خان بن طوغان بن باتوی خان
- ۲۷۳ ذکر پادشاهی توقتای خان بن مونکاتیمور کلک بن طوغان بن باتوی خان
- ۲۷۴ ذکر پادشاهی اوزبک خان بن طغرل بن کلک بن طوغان بن باتوی خان
- ۲۷۶ ذکر پادشاهی جانی بیک خان بن اوزبک خان
- ۲۷۷ ذکر پادشاهی بردی بیک خان بن جانی بیک خان
- ۲۷۷ ذکر پادشاهی کیلدی بیک خان [بن جانی بیک خان]
- ۲۷۸ ذکر پادشاهی نوروزخان
- ۲۷۸ ذکر پادشاهی چرکس خان
- ۲۷۸ ذکر پادشاهی خضرخان
- ۲۷۸ ذکر پادشاهی مردو بن خضرخان
- ۲۷۹ ذکر پادشاهی بازارچی خان
- ۲۷۹ ذکر پادشاهی توقای خان بن شاهی
- ۲۷۹ ذکر پادشاهی تغلق تیمورخان - برادرزاده توقای خان -
- ۲۸۰ ذکر پادشاهی مرادخواجه خان - برادر تغلق تیمورخان -
- ۲۸۰ ذکر پادشاهی قتلخ خواجه خان بن شاهی، برادر توقای خان
- ۲۸۰ ذکر پادشاهی اوروس خان
- ۲۸۰ ذکر پادشاهی توقتابای خان بن اوروس خان
- ۲۸۱ ذکر پادشاهی تیمور تلک خان بن اوروس خان

۲۸۱	ذکر پادشاهی توقتمش خان
۲۸۴	ذکر پادشاهی تیمور قتلوخان بن تیمور بیک اغلان
۲۸۴	ذکر پادشاهی شادی بیک خان
۲۸۵	ذکر پادشاهی پولادخان بن شادی بیک خان
۲۸۵	ذکر پادشاهی تیمورخان بن تیمور قتلوخان بن تیمور بیک اغلان
۲۸۵	ذکر پادشاهی جلال‌الدین بن توقتمش خان
۲۸۵	ذکر پادشاهی کریم بردی خان
۲۸۶	ذکر پادشاهی کیک خان بن توقتمش خان
۲۸۶	ذکر پادشاهی چکرخان بن توقتمش خان
۲۸۶	ذکر پادشاهی جبار بردی خان بن توقتمش خان
۲۸۷	ذکر پادشاهی سیداحمد خان
۲۸۷	ذکر پادشاهی درویش خان بن آلهی اغلان
۲۸۷	ذکر پادشاهی محمدخان
۲۸۷	ذکر پادشاهی دولت بردی بن تاشتمور
۲۸۸	ذکر پادشاهی براق خان بن قرچق
۲۸۸	ذکر پادشاهی غیاث‌الدین خان بن شادی بیک خان
۲۸۸	ذکر پادشاهی محمدخان بن تیمورخان بن تیمور قتلوخان بن تیمور بیک اغلان
۲۸۸	ذکر پادشاهانی که در ممالک ایران بر سریر سلطنت قرار گرفته‌اند
۲۸۹	ذکر پادشاهی هلاکوخان بن تولی خان بن چنگیزخان
۲۹۴	ذکر پادشاهی اباقای خان بن هلاکوخان
۲۹۸	ذکر ملوک مصر
۳۰۰	ذکر تراجع اقبال خواجه شمس‌الدین محمد صاحب‌دیوان؛ و بیان وفات اباقای خان
۳۰۰	ذکر پادشاهی نکودارخان بن هلاکوخان
۳۰۴	ذکر پادشاهی ارغون خان بن اباقای خان
۳۰۸	ذکر پادشاهی کنجاتو خان بن اباقای خان
۳۱۱	ذکر پادشاهی بایدو خان بن طرغای بن هلاکوخان
۳۱۶	ذکر پادشاهی سلطان محمود غازان خان بن ارغون خان

- ذکر ملوک مصر و بیان آن چه میان سلطان محمود غازان خان و ملک ناصرالدین، پادشاه مصر، به وقوع انجامیده. ۳۱۹
- ذکر انتقال غازان خان از خاکدان جهان ۳۲۲
- ذکر پادشاهی اولجایتو سلطان بن ارغون خان. ۳۲۳
- ذکر سلطان ابوسعیدخان بن اولجایتو سلطان ۳۲۷
- اما بیان احوال شاهزاده میسور اوغلان بن اوکتیمور خان ۳۳۰
- ذکر بعضی از وقایع ایام دولت ابوسعید بهادرخان؛ و انقضای اوقات حیات امیر چوبان سلدوز ۳۳۱
- ذکر بیان مشرف شدن بغداد خاتون به مناکحت سلطان ابوسعید بهادرخان وفات آن پادشاه. ۳۳۸
- ذکر پادشاهی ارپه خان بن سوسه، که به پنج واسطه به اریق بوکا بن تولی خان بن چنگیزخان می رسید ۳۴۰
- ذکر پادشاهی موسی خان بن علی [بن] بایدو خان. ۳۴۲
- ذکر پادشاهی محمدخان [بن] بوثقتلغ ۳۴۳
- ذکر پادشاهی طغای تیمورخان بن سوری ۳۴۴
- ذکر امیر شیخ حسن بن امیر تیمورتاش بن امیر چوبان سلدوز ۳۴۶
- ذکر پادشاهی شاهزاده ساقی بیکم بنت اولجایتو سلطان ۳۴۷
- ذکر پادشاهی جهان تیمورخان بن الافرنک ۳۵۲
- [ذکر پادشاهی سلیمان خان] ۳۵۲
- ذکر ابوشیخ علی کاون بن سوری بن بابابهادر ۳۵۳
- ذکر ملک اشرف بن تیمورتاش بن امیر چوبان سلدوز. ۳۵۵
- ذکر پادشاهی نوشیروان خان ۳۵۵
- ذکر وفات شیخ حسن بزرگ ایلکانی و نشستن پسرش اویس خان بر سریر جهانبانی . ۳۵۶
- ذکر پادشاهی سلطان شیخ اویس بن شیخ حسن بزرگ ۳۵۷
- ذکر سلطنت سلطان حسین بن سلطان اویس ۳۵۸
- ذکر سلطنت سلطان احمد بن سلطان اویس ۳۶۱
- ذکر سلطنت شاهزاده چغتای خان و اولاد و احفاد او ۳۶۲

۳۶۲	ذکر سلطنت پادشاهی چغتای خان بن چنگیزخان معظم در ممالک تورانزمین
۳۶۲	ذکر پادشاهی چغتای خان بن چنگیزخان معظم
۳۷۰	ذکر پادشاهی قراھلاکو خان بن بایکان بن [چغتای بن] چنگیزخان
۳۷۱	ذکر پادشاهی یسومنکاخان بن چغتای خان
۳۷۲	ذکر دوم باره پادشاهی قراھلاکو خان بن بایکان بن چغتای خان
۳۷۲	ذکر پادشاهی ارغنه خاتون بنت تورایلچی گورکان بن اریق بوکا خان
۳۷۳	ذکر پادشاهی بالیغوخان بن پایدار بن چغتای خان
۳۷۵	ذکر پادشاهی مبارک شاه خان بن قراھلاکو خان
۳۷۶	ذکر پادشاهی براق خان بن سوقرا بن کامکار بن چغتای خان
۳۸۳	ذکر پادشاهی بیک خان بن هولاشیرآمون بن ساریان بن چغتای خان
۳۸۳	ذکر پادشاهی توقتیمور خان بن قداغی بن توری [بن] بایکان بن چغتای خان
۳۸۴	ذکر پادشاهی دواخچن خان بن براق خان
۳۸۵	ذکر پادشاهی کنجک خان بن دواخچن خان
۳۸۶	ذکر پادشاهی تالیقوخان بن قداغی خان بن توری بن بایکان بن چغتای خان
۳۸۶	ذکر پادشاهی ایسن بوقا خان بن دواخچن خان
۳۸۷	ذکر پادشاهی کبک خان بن دواخچن خان
۳۸۸	ذکر پادشاهی ایلچکدای خان بن دواخچن خان
۳۸۹	ذکر پادشاهی دوار تیمورخان بن دواخچن خان
۳۸۹	ذکر پادشاهی ترمه شیر خان بن دواخچن خان
۳۹۱	ذکر پادشاهی جنکتوخان بن ایومکن بن دواخچن خان
۳۹۱	ذکر پادشاهی ییسوتیمورخان بن ایومکن بن دواخچن خان
۳۹۲	ذکر پادشاهی علی سلطان از نسل اوکتای قآن
۳۹۳	ذکر پادشاهی محمدخان بن پولاد اغل [بن] کریحک خان بن دواخچن خان
۳۹۴	ذکر پادشاهی قزان سلطان خان بن میسور اوغلان [بن] اوکتیمور خان
۳۹۵	بیان استیلای امیر قرغن بر الوس چغتای
۳۹۶	ذکر پادشاهی دانشمندچه خان از نسل اوکتای قآن
۳۹۶	ذکر پادشاهی بیانقلی خان بن سرغد اغل بن دواخچن خان

۳۹۷	ذکر پادشاهی تیمور شاه بن یسوتیمورخان بن ابوکر بن دواخچن خان
۳۹۸	ذکر پادشاهی تغلق تیمور خان بن ایل خواجه بن دواخچن خان
۳۹۹	ذکر پادشاهی الیاس خواجه خان بن تغلق تیمورخان بن ایل خواجه بن دواخچن خان
۴۰۰	ذکر پادشاهی عادل سلطان خان بن محمدخان بن پولادخان
۴۰۰	ذکر پادشاهی کامل شاه خان بن دورحی بن ایلچکدای خان بن دواخچن خان
۴۰۰	ذکر پادشاهی سیورغتمش خان بن دانشمندچه خان از نسل اوکتای قآن
۴۰۲	ذکر پادشاهی سلطان محمودخان بن سیورغتمش بن دانشمندچه خان از نسل اوکتای قآن
۴۰۳	تعلیقات
۴۶۹	فرهنگ واژه
۴۹۷	نمایه ها
۴۹۹	مکان ها، سرزمین ها و نواحی جغرافیایی
۵۰۸	کسان و اشخاص
۵۳۰	آیات، احادیث و عبارات عربی خاص
۵۳۱	کتب و رسالات
۵۳۳	منابع

پیش‌گفتار

کتاب *شجرة الأترک* که به عنوان پایان‌نامه دانشگاهی مصحح در تابستان ۱۳۹۷ خورشیدی پایان پذیرفت، چنان‌که از نام آن پیدا است، از تواریخی است که دربارهٔ انساب مغول در دوران استیلای تاریخ‌نویسی در ایران نوشته شده است. این کتاب در واقع گزیده‌ای از کتابی گمشده است که نام آن *الوس اربعة* چنگیزی بوده است و نه این‌که مصحح آن را گزیده کرده باشد. مؤلف کتاب *شجرة الأترک*، نام اثر خود و منبع را هم *شجرة الأترک* نامیده و هم *الوس اربعة* چنگیزی ولی برای گریز از اعوجاج در تصحیح، نام مأخذ مفقود را *الوس اربعة* چنگیزی و کتاب حاضر را *شجرة الأترک* نامیده‌ایم. این کتاب از نظر نوع تاریخ‌نویسی، هم تاریخی عمومی است به این اعتبار که از حوادث زمان ابوالبشر مطالب به رشتهٔ تحریر درآمده است و هم تاریخی دودمانی است به این لحاظ که آنچه در کتاب آمده در باب طوایف مغول است؛ جمع این دو حالت است که گونهٔ تاریخ‌نویسی این اثر را ملغمه‌ای از عمومی - دودمانی می‌کند. اصل کتاب به الغبیک تیموری نسبت داده شده است که در جای خود این انتمارد خواهد شد. مهم‌ترین ممیزهٔ این کتاب با دیگر تواریخ مشخصاً مغولی تیموری، استناددهی‌های بالای نویسندهٔ این اثر است که در کم‌تر تاریخی به زبان فارسی می‌توان ملاحظه کرد. باری، در این جا از استادان بزرگوار و ارجمندم خانم دکتر زهرا ریاحی‌زمین و پاک‌روان آقای دکتر اکبر نحوی، استادان دانشمند دانشگاه شیراز، که در فرآیند تصحیح این کتاب ناظر بودند و

گره‌گشایی‌ها کردند، سپاسگزاری می‌کنم. از همه دست‌اندرکاران نشر وزین میراث مکتوب اعم از آقای دکتر اکبر ایرانی، خانم‌ها طاووسی و حسینی، آقای مرتضی موسوی (ویراستار محترم انتشارات) و دیگر عزیزان حاضر در مؤسسه مزبور که به شایستگی هر چه تمام‌تر شرایط چاپ و نشر این کتاب را فراهم کردند هم کمال تشکر دارم و امید که خوانندگان این اثر به نیکی بهره‌جویند.

حامد عباسی

شیراز - حافظیه

تابستان ۱۴۰۱ خورشیدی